

**Cofnodion Cyfarfod Cyngor Cymuned Aberffraw yn Ystafell JOW, Neuadd Bentref Aberffraw,
7pm Dydd Mercher Ebrill 16, 2025**

1	<p>Presennol:</p> <p>Clerc:</p> <p>Ymddiheuriadau:</p>	<p>Bryan Owen (Cadeirydd), Glenys Stallwood, Barry Owen, Oliver Fowlie, Vaughan Pritchard, Chris Topps, Rachel Jones, Elwyn Evans, Alan Rees.</p> <p>Elen Jones</p> <p>Cynghorydd John Ifan Jones, Cynghorydd Arfon Wyn, Ellie Smith, Richard Owen, Douglas Fowlie</p>
2	Datgan Diddordeb:	Neb yn datgan diddordeb.
3	Cytuno ar gofnodion 19 Fawrth 2025	Cytunwyd bod Cofnodion y 19eg o Fawrth yn gywir. GS - Cynigodd - CT Eilio.
4	Materion yn codi or cofnodion	
4.1	Maes Chwarae	<p>Rhannodd y clerc ar ran ES fod arolwg cyhoeddus wedi'i rannu ar Facebook i gasglu adborth gan y gymuned ynghylch yr ardal chwarae. Yn yr ail bost, gwahoddwyd gwirfoddolwyr i fynegi diddordeb mewn ffurfio grŵp Cyfeillion y Parc i gynorthwyo ag ymdrechion gwella yn y dyfodol, a bydd ceisiadau posibl am grantiau yn cael eu rhannu ar Facebook yn fuan. Mae ES yn goruchwyllo'r fenter hon.</p> <p>Cododd RLJ bryderon ynghylch perthi sydd wedi gordyfu, yn enwedig y rhai ger eiddo tenantiaid. Bydd y clerc yn dilyn hyn i fyny gyda Chynghorwyr y Sir.</p> <p>Cyhoeddodd RLJ ei bod wedi dechrau deiseb i gael gwared ar y ffens o amgylch yr ardal chwarae. Cynigiodd RLJ i gael gwared ar y ffens.</p> <p>Nododd Cynghorwyr Cymunedol fod, pe bai Cyngor Sir Ynys Môn yn penderfynu tynnu'r ffens i lawr, fod pryderon wedi'u codi ynghylch anafiadau posibl oherwydd diffyg ffin, yn enwedig gyda phlant yn chwarae yn yr ardal. Mae tynnu'r ffens hefyd yn codi'r risg o gŵn yn mynd i mewn i'r ardal chwarae..</p> <p>Trafododd y cyngor a ddylid gwneud cais ffurfiol i gael gwared ar y ffens ac a ddylid ei disodli.</p> <p>Cynigiodd RLJ i gael gwared ar y ffens. Cefnogwyd y cynnig gan BO ac AR.</p> <p>Cynigiodd CT y dylai'r clerc gysylltu â Chyngor Sir Ynys Môn i awgrymu y dylid disodli'r ffens a dynnwyd, ac i ofyn am amcangyfrif o'r gost. Cefnogwyd cynnig CT gan CT, GS, OF, a VP i ysgrifennu at Gyngor Sir Ynys Môn, lle bydd y Cyngor yn cael ei ofyn i gymryd cyfrifoldeb am dynnu a disodli'r ffens ac i bennu lleoliad mwy addas ar gyfer unrhyw osodiad ffin newydd. Clerc i gysylltu gyda CSYM.</p>

4.2	Murlun	<p>Nid yw tenant 15 Maes Llewelyn yn gyfforddus â ni'n gosod y murlun ar ben cil y fynedfa i'r eiddo oherwydd problemau presennol gyda'r rendro. Maent ar hyn o bryd yn disgwyl archwiliad gan y cyngor.</p> <p>Lleoliad amgen sydd wedi'i gynnig yw'r wal gerrig gerllaw pen cil 15 Stryd Llewelyn. Mae pawb yn cytuno â'r lleoliad uchod.</p> <p>Y clerch i gysylltu â Menter Môn i fwrw ymlaen â'r trefniadau ac i gael cadarnhad gan CGYM (Cyngor Gwynedd / Cyngor Sir Ynys Môn – gan ddibynnu ar y cyd-destun; yn ôl eich testun, mae'n debyg taw Cyngor Sir Ynys Môn – IOACC – yw'r un cywir).</p>
4.3	Ffordd yn arwain at Bwlan Ffarm / Llyn Coron	<p>Mae'r clerch hefyd wedi cyfathrebu penderfyniad y cyngor i fynd ymlaen gyda'r cau ffordd — rydym yn disgwyl ymateb ar hyn o bryd.</p> <p>Bydd EE yn dilyn hyn i fyny gyda CNC.</p>
4.4	Bont - Cadw	<p>Ni allodd y Cynghorydd John Ifan Jones fynychu'r cyfarfod a anfonodd ei ymddiheuriadau. O ganlyniad, ni ddarparwyd unrhyw ddiweddariad. Disgwylir diweddariad yn y cyfarfod y mis nesaf.</p>
4.5	Neuadd y Pentref	<p>Bydd y Cadeirydd yn mynychu cyfarfod gyda'r banc ar 21/04, ar ôl nifer o drafodaethau a chyfarfodydd a gymerodd y Clerch a'r Cadeirydd ran ynddynt. Mae'r banc bellach wedi cytuno i ailymsefydlu'r cyfrifon. Unwaith y bydd y cyfrif yn weithredol, gellir talu'r biliau sy'n dal i fod i'w talu. Gobeithir y bydd Trysorydd newydd yn cael ei benodi yn ystod y Cyfarfod Blynyddol i gymryd cyfrifoldeb am ffinansiau'r Neuadd y Pentref.</p> <p>Cytunwyd y bydd y Cyfarfod Blynyddol yn cael ei gynnal ar ddydd Mercher, 28ain o Fai am 7:00 PM. Bydd y Clerch yn paratoi posteri, a bydd ES yn rhannu'r posteri ar gyfryngau cymdeithasol. Cytunwyd hefyd y bydd posteri argraffedig yn cael eu dosbarthu ar draws y pentref i sicrhau bod y gymuned yn cael gwybod.</p>
4.6	Llwybr troed ger y Bragdy	<p>Ni allodd y Cynghorydd John Ifan Jones fynychu'r cyfarfod a anfonodd ei ymddiheuriadau. O ganlyniad, ni ddarparwyd unrhyw ddiweddariad. Disgwylir diweddariad yn y cyfarfod y mis nesaf.</p>
4.7	Arwydd Stryd y Capel	<p>The Clerk has received confirmation from IOACC that the work is to be completed by the contractors as soon as possible; however, no specific date has been provided.</p>

4.8	Problemau Parcio Bro Branwen -	Ni allodd y Cyngorydd John Ifan Jones fynychu'r cyfarfod a anfonodd ei ymddiheuriadau. O ganlyniad, ni ddarparwyd unrhyw ddiweddariad. Disgwylir diweddariad yn y cyfarfod y mis nesaf.
-----	--------------------------------	---

4.9	Gorsaf Atgyweirio Beic	Ni allodd y Cyngorydd John Ifan Jones fynychu'r cyfarfod a anfonodd ei ymddiheuriadau. O ganlyniad, ni ddarparwyd unrhyw ddiweddariad. Disgwylir diweddariad yn y cyfarfod y mis nesaf.
4.10	Mynwent	<p>Mae aelod o'r cyhoedd wedi cysylltu â'r Clerc ynglŷn â chofeb teulu sydd wedi ei lleoli yn y fynwent hen. Mae'r bedd, sydd yn cynnwys chwe unigolyn, wedi dechrau mynd yn isel. Mae'r teulu yn ceisio eglurhad ynghylch pwy sydd yn gyfrifol am wneud y gwaith atgyweirio sydd ei angen.</p> <p>Cytunwyd y bydd cynnal a chadw parhaus y bedd teulu yn disgyn dan gyfrifoldeb y teulu.</p>
4:11	Gwrychoedd	Mewn ymateb i bryderon am gwrychoedd sydd wedi tyfu'n ormodol, mae OF wedi cadarnhau bod y gwaith angenrheidiol bellach wedi'i gwblhau. Mae'r Cyngor yn mynegi ei ddiolch diffuant i OF am gyflawni'r gwaith heb gost.
4:12	Caeau	<p>Cafodd y Clerc, gyda EE a AR, gyfarfod i drafod a nodi pwy sydd yn llogi'r caeau ar hyn o bryd er mwyn anfon anfonebau cyn gynted â phosibl. Roedd 5 na fyddai EE, AR a EJ wedi gwybod amdany'n nhw, ac hyd yma, nid yw'r Clerc wedi derbyn unrhyw waith papur neu ddogfennau ar-lein ynghylch y trefniadau caeau. Cytunwyd y bydd y Clerc yn trefnu cyfarfod gyda OF, sydd â gwybodaeth helaeth am y trefniadau llogi, i helpu i egluro'r sefyllfa ac i alluogi anfonebu heb oedi pellach.</p> <p>Wrth edrych ymlaen, nododd y Clerc y dylai llythyr trosglwyddo fynd gyda'r anfoneb ar gyfer y 12 mis diwethaf, gan egluro'r sefyllfa unwaith y bydd yr holl wybodaeth berthnasol wedi'i chadarnhau. Bydd y Clerc yn darparu diweddariad yn y cyfarfod nesaf.</p>
4:13	Gwch Coffa	<p>Nododd y Clerc ar ran ES fod y cwch wedi'i leoli ger Prince Llewelyn. Mae ES wedi gofyn a fyddai'r Cyngor yn ystyried gwneud rhodd ar gyfer bwlbiau a blodau.</p> <p>Soniodd CT fod rhaid i rhywun gymryd perchnogaeth o'r cwch i'w ofalu. Bydd hyn yn cael ei drafod gyda ES yn y cyfarfod nesaf.</p> <p>Cynigodd CT, ac eiliwyd gan AR, y dylid gwneud rhodd gan gynghorwyr cymunedol, a bydd OF yn rhoi'r isbridd. Bydd ES yn trefnu gyda OF.</p>

4.15	Cyflwr Lon - Glan Y Mor	Ni allodd y Cyngorydd John Ifan Jones fynychu'r cyfarfod a anfonodd ei ymddiheuriadau. O ganlyniad, ni ddarparwyd unrhyw ddiweddariad. Disgwylir diweddariad yn y cyfarfod y mis nesaf.
4.15	Gorsaf Dren Bodorgan	Ni allodd y Cyngorydd John Ifan Jones fynychu'r cyfarfod a anfonodd ei ymddiheuriadau. O ganlyniad, ni ddarparwyd unrhyw ddiweddariad. Disgwylir diweddariad yn y cyfarfod y mis nesaf.

5.0	Gohebiaeth Cyngor Sir Ynys Mon - Cynllunio	Dim Gohebiaeth Cynllunio
6.0	Gohebiaeth Ychwanegol	
6.1	Arwydd Aberffraw	Bydd Allen Roberts yn rhannu'r paentiad gyda'r Clerc, a fydd yn cael amcangyfrif cost. Nodwyd hefyd gyda phryder bod y post wedi dechrau pydru, felly efallai y bydd yn ddoeth ymchwilio i'w gyflwr cyn parhau gyda'r arwydd newydd.
6.2	Defibriliwr	<p>Mae'r Clerc wedi bod mewn cysylltiad â Chydlynnydd Cymunedol SaLC ar gyfer y GIG, sydd yn gyfrifol am defibrilwyr, ac mae cost uned amnewid yn oddeutu £900, tra byddai'n costio oddeutu £350 i ailosod y batri a'r rhannau angenrheidiol. Fodd bynnag, mae'r Clerc wedi derbyn cyngor gan y swyddogion sy'n cadarnhau bod y model presennol wedi cael ei ddiddymu, ac mae risg o faterion pellach yn codi yn ystod y chwe mis nesaf.</p> <p>Cytunwyd i ddiddymu'r defibriliwr ac archwilio opsiynau cyllido ar gyfer amnewid yn y dyfodol. Roedd y Clerc wedi bod mewn cysylltiad â Menter Môn, a gynigiodd grant ar gyfer defibriliwr yn y gorffennol, ond mae'r broses ymgeisio bellach wedi cau. Bydd y Clerc yn cysylltu â'r GIG i'w hysbysu am y penderfyniad a chwilio am grantiau yn fuan.</p>
7.0	Materion Ariannol	
7.2	Diweddariad Ariannol	Mae'r Archwiliwr Mewnol wedi'i drefnu i gynnal yr archwiliad ar gyfer blynyddoedd ariannol 2022/23 a 2023/24 ar 23ain o Fai. Bydd y Clerc yn dilyn ymlaen gyda'r teulu cyn glarc i ofyn am y laptop neu'r ffeiliau electronig ariannol sy'n perthyn i Gyngor Cymuned Aberffraw er mwyn gallu eu rhannu gyda'r archwilwyr.
7.2	Cyllideb 2025/26	Mae'r cyllideb ar gyfer 25/26 wedi'i chadarnhau a'i chytuno gan bawb o'r cyngorwyr presennol.
7.3	Anfoneb - Yswiriant	Cytunwyd ac awdurdododd y byddai'r Cyngor yn talu cost yswiriant blynyddol, sy'n ymddangos yn £1,678.67. Cynigiwyd gan BO, Eiliwyd gan CT.

		Cymeradwywyd. Y Clerc i drefnu'r taliad.
8.0	Diweddariad Cynghorwyr Sir	Anfonodd y ddau Gynghorydd, a oedd ar goll, eu hymddiheuriadau. Felly, nid oes unrhyw ddiweddariad.
9.0	Materion ar gyfer cyfarfod nesaf	Dim wedi ei nodi.
10.0	Dyddiad cyfarfod nesaf	21/05/25 lle byddwn yn cynnal AGM yn ogystal.